

Για την ινδική λογοτεχνία

Το σύγγραμμα του Κωνσταντίνου Θεοτόκη «Η Ιστορία της Ινδικής Λογοτεχνίας» κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις του μορφωτικού ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας. Το βιβλίο αυτό, που είχε ολοκληρωθεί από το 1904, έμεινε άγνωστο έως το 1980, όταν ο Φίλιππος Βλάχος, στην προσπάθειά του να συγκεντρώσει το έργο του Θεοτόκη και να το παρουσιάσει στο κοινό από τις εκδόσεις «Κείμενο», βρήκε το χειρόγραφο στην Κέρκυρα, στο σπίτι της οικογένειας στους Καρουσάδες. Τη μεταγραφή του χειρογράφου την έκανε ο ίδιος και το 1987 άρχισε τη στοιχειοθεσία. Την αργή πορεία της έκδοσης λόγω των ιδιαίτερων απαιτήσεων του βιβλίου βλέπει το φως χάρη στην πρωτοβουλία του μορφωτικού ιδρύματος της Εθνικής Τραπέζης να αναλάβει την έκδοση.

Η «Ιστορία της Ινδικής Λογοτεχνίας» προοριζόταν να παίξει ρόλο εισαγωγής στις σχολιασμένες μεταφράσεις των έργων του Ινδού δραματικού ποιητή Καλιδάσα (6ος αι. μ.Χ.) και συμπυκνώνει ένα μέρος μόνο από τη δεκαετή ενασχόληση του Κερκυραίου λογοτέχνη με τη σανσκριτική φιλολογία. Με στόχο την έρευνα της δραματικής ποίησης, ο Θεοτόκης κάνει μία διαδρομή σ' όλη την παράδοση των σανσκριτικών γραμμάτων, τους Βαϊδικούς ύμνους, τις Ουπανισάδες, τους νόμους του Μανού, τη διδασκαλία του Βούδα και η βουδιστική παράδοση, τις σχολές της ινδικής φιλοσοφίας, την επική ποίηση (Μοχαβαράτα, Ραμαγιάνα, πολλές εκατονταετίες π.Χ.) για να φτάσει στο δράμα (Καλιδάσα, Χάρσα, Σούδρακα, Μπχαβαμπούτι, μετά τον 12ο αι. μ.Χ.)

Ο Θεοτόκης, γνώστης τόσο των κλασικών γραμμάτων όσο και της νεότερης ευρωπαϊκής λογοτεχνίας, παρακολουθεί με άνεση την φολολογική παραγωγή του 19ου αιώνα γύρω από τη σανσκριτική γλώσσα, δεν παραλείπει να ανατρέξει και σε ακόμα πρωιμότερες μελέτες, και δείχνει ξεχωριστό ενδιαφέρον για «στοιχεία ομοιότητας» μεταξύ ελληνικών και ινδικών (αλλά και λατινικών) κειμένων, ιδεών και έργων.